

Τεχνολογία

Λίστα των
δύο φύλων

Ο ρόλος των
Εκπαιδευτικών

ΦΑΚΕΛΟΣ
8

Λίγα λόγια για το ΚΕΘΙ

Το **Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας (ΚΕΘΙ)** ιδρύθηκε το 1994, ως Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου. Λειτουργεί με έδρα την Αθήνα και παραρτήματα στη Θεσσαλονίκη, το Βόλο, την Πάτρα και το Ηράκλειο Κρήτης, υπό την εποπτεία και χρηματοδότηση της **Γενικής Γραμματείας Ισότητας** του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

Βασικός άξονας ανάπτυξης των δραστηριοτήτων του ΚΕΘΙ είναι η προώθηση της Ισότητας των Φύλων σε όλους τους τομείς της πολιτικής, οικονομικής και κοινωνικής ζωής, με βάση την πολιτική που καθορίζεται από τη **Γενική Γραμματεία Ισότητας**.

Η συγκεκριμένη έκδοση αφορά σε επτά παρεμβατικά μαθήματα μέσης εκπαίδευσης (Αρχαία Ελληνικά, Νέα Ελληνικά, Ιστορία, Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή, Αγγλικά, ΣΕΠ και Τεχνολογία) που έγιναν από εκπαιδευτικούς σε σχολεία της Θεσσαλονίκης το ακαδημαϊκό έτος 1999. Τα μαθήματα αυτά εντάσσονται στο πρόγραμμα "**Επιμόρφωση - Ευαισθητοποίηση Εκπαιδευτικών σε Θέματα Ισότητας των Φύλων στην Εκπαίδευση**" που υλοποίησε το ΚΕΘΙ σε συνεργασία με τη **Γενική Γραμματεία Ισότητας** και τη Χρηματοδότηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος Εκπαίδευσης και αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης (**ΕΠΕΑΕΚ**) του Υπουργείου Παιδείας.

Εκδόσεις
Κ.Ε.Θ.Ι. - 2000

Γλωσσική Επιμέλεια:
Αλίκη Ρόκου

Δημιουργικός Σχεδιασμός & Παραγωγή:
Ατελιέ Γραφικών Τεχνών Αφοί Τζίφα Α.Ε.Β.Ε.

Επιμέλεια Παραγωγής:
Γιώτα Χούλια

© copyright:
Κ.Ε.Θ.Ι. - 2000

ΦΑΚΕΛΟΣ 8

Τεχνολογία

1ος Υποφάκελος: Θεωρητικές Προσεγγίσεις

- «Μαθητές/μαθήτριες ως ερευνητές/ερευνήτριες στο πλαίσιο του μαθήματος της Τεχνολογίας» (Ο. Αδαμοπούλου)

«Μαθητές/μαθήτριες ως ερευνητές/ερευνήτριες στο πλαίσιο του μαθήματος της Τεχνολογίας»

Ο. ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΥ

Το μάθημα της Τεχνολογίας τόσο στο Γυμνάσιο όσο και στο Λύκειο, εισάγει τους μαθητές/τριες στα θέματα και τις διαδικασίες του τεχνολογικού κόσμου. Είναι γνωστό ότι έχει ξεκινήσει μια μεγάλη κουβέντα γύρω από τη σχέση των γυναικών, των κοριτσιών, των μαθητριών με την τεχνολογία -συνεπώς το μάθημα της τεχνολογίας προσφέρεται ως μάθημα διερεύνησης αυτής της σχέσης.

Διερεύνησης που έχει να κάνει με την αναγνώριση, την απομυθοποίηση, με την εξοικείωση μέσω της ενθάρρυνσης της παροχής κινήτρων, της προσέγγισης και της αυτενέργειας.

Κοιτώντας γύρω, ένας χώρος ορατότατος και σαφώς οριοθετημένος, ως προς τον τρόπο που παρουσιάζει τα δυο φύλα, τις επιθυμίες, τις συνήθειες, τις στάσεις ζωής, τους χώρους εργασίας, είναι η τηλεοπτική διαφήμιση.

Ως κεντρικό στόχο αυτού του προγράμματος δημιουργίας σχεδίου μαθήματος στην ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ έθεσα την αναγνώριση της ύπαρξης στερεότυπων στην τηλεοπτική διαφήμιση, καθώς επίσης και τον προβληματισμό πάνω στην παρουσίαση των φύλων, την αναπαραγωγή και διαμόρφωση στερεότυπων, τη σύνδεση καθημερινής πραγματικότητας με την τηλεοπτική πραγματικότητα, τη διερεύνηση της σχέσης των μαθητών/τριών με το μέσο, την αυτενέργεια, τη χρήση και εξοικείωση με τη σχολική τεχνολογία.

Τους παραπάνω στόχους τους προσεγγίσαμε με τους μαθητές/τριες καταρχήν με τη συζήτηση και την αναφορά στη βιβλιογραφία, και στη συνέχεια οι ερευνητές/τριες ακολούθησαν τη διαδικασία που περιγράφεται παρακάτω.

Θα ήθελα να αναφέρω την εμπειρία μου από αυτή τη διαδικασία και τον τρόπο που τη βιώσαμε και τα παιδιά και εγώ. Ήταν σημαντική γιατί το θέμα των διαφημίσεων αναφέρεται συχνά μέσα στο σχολείο, είτε σε διάφορα μαθήματα, είτε ανάμεσα στα παιδιά χάριν αστειότητας με τη μεταφορά 'αλόγκαν'. Άρα είναι σημαντικό να συζητιέται και με τη διάσταση των στερεότυπων των φύλων.

Μας δόθηκε η ευκαιρία να ακολουθήσουμε συγκεκριμένη μεθοδολογία έρευνας και παρουσίασής της -διαδικασίες με τις οποίες δεν είμαστε εξοικειωμένοι ούτε οι διδάσκοντες και, πολύ περισσότερο βέβαια οι μαθητές /τριες.

Το κλίμα που δημιουργήθηκε μέσα στην τάξη ήταν το αναμενόμενο με τα κορίτσια να δείχνουν μεγαλύτερο ενδιαφέρον, να έχουν περισσότερα πράγματα να πουν, να υποστηρίξουν τις θέσεις τους, να διεκδικήσουν και, βέβαια, να είναι θυμωμένες.

Αντίθετα τα αγόρια σε γενικές γραμμές φάνηκαν εχθρικά-επιθετικά με διάθεση διαφύλαξης των κεκτημένων.

Εδώ πρέπει να πούμε ότι όπου υπήρχαν περιπτώσεις παιδιών, είτε κοριτσιών, είτε αγοριών, που τέτοια θέματα είχαν συζητηθεί στο σπίτι, αυτό φάνηκε.

Από την πλευρά μου ως καθηγήτρια-συντονίστρια πήρα το ρίσκο του διαφορετικού μαθήματος, της παραχώρησης της έδρας, τον 'μη έλεγχο'. Ομολογώ ότι δεν ήταν και άσχημα.

Ίσως είναι κοινότυπο, αλλά θεωρώ, ότι πρέπει να δίνουμε πάντα την ευκαιρία στους έφηβους να σκεφτούν, να συζητήσουν, να ακούσουν και να ακουστούν ουσιαστικά, γύρω από τέτοια θέματα που έχουν να κάνουν με την ένταξη τους στην κοινωνία, με την αποδοχή της διαφορετικότητας του άλλου και, τελικά, με τη συνύπαρξη.

Επτά κορίτσια και ένα αγόρι έδειξαν ενδιαφέρον για τη συγκεκριμένη εργασία (Σαν την Χιονάτη και τους επτά νάνους - αλλά αντίστροφα.)

Κατέγραψαν, βιντεοσκόπησαν και παρουσίασαν στην τάξη διαφημίσεις που οι ίδιοι/ες θεώρησαν ότι παρουσιάζουν τα δυο φύλα σε συγκεκριμένους ρόλους.

Συντόνισαν τις συζητήσεις και παρουσίασαν τις υποθέσεις τους στους συμμαθητές τους.

Συνέταξαν και διένειμαν ερωτηματολόγια με ερωτήσεις όπως:

1. Σου άρεσαν οι διαφημίσεις που παρακολούθησες;
2. Εκφράζουν την πραγματικότητα;
3. Εκφράζουν τη δική σου πραγματικότητα-καθημερινότητα;
4. Βάλε με σειρά σπουδαιότητας για σένα τις παρακάτω λέξεις:
ενδιαφέρον-ευχαρίστηση-ικανοποίηση-ενόχληση-περιέργεια
-αποτροπιασμό-σοκ-προσβολή.
5. Μπορεί οι διαφημίσεις να αυξήσουν την κατανάλωση; κ.λπ.

Επεξεργάστηκαν τα αποτελέσματα των ερωτηματολογίων και τα παρουσίασαν με διαγράμματα σε διαφάνειες.

Διεύθυναν τη συζήτηση παρουσιάζοντας τις απόψεις τους, καθώς και αυτά που έμαθαν ή συνειδητοποίησαν ασχολούμενοι με το θέμα.

Στον αρχικό σχεδιασμό του προγράμματος είχε προβλεφθεί η συγγραφή σεναρίου και η δραματοποίηση μιας διαφήμισης, όπως θα την ήθελαν οι μαθητές/τριες. Δυστυχώς δεν πραγματοποιήθηκε λόγω έλλειψης χρόνου, καταλήψεων, κ.τ.λ. Παραμένει όμως πάντα μια πολύ ενδιαφέρουσα πρόταση για όποιον θα ήθελε να δουλέψει έτσι το μάθημα.

ΠΟΡΕΙΑ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΠΡΙΝ ΤΗ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Η προετοιμασία του μαθήματος στηρίχθηκε κυρίως στη συζήτηση που έγινε μέσα στην τάξη. Ως υλικό χρησιμοποιήθηκε, κατ' αρχήν, το κείμενο που υπάρχει στο βιβλίο της ΕΚΦΡΑΣΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ για το Λύκειο, τεύχος Γ' - 'Μορφές πειθούς-Η πειθώ

στη διαφήμιση των Γ.Χ. Ζώτου και Α. Φραγκουδάκη, καθώς επίσης και οι αναλύσεις των αντίστοιχων κειμένων από το βιβλίο του καθηγητή. Ως αρχικά κείμενα επιλέχθηκαν αυτά γιατί είναι προσαρμοσμένα και επιλεγμένα να διδαχθούν στο Λύκειο.

Στη συνέχεια και έχοντας υπόψη μου όλη τη βιβλιογραφία που αναφέρεται παρακάτω, προσωπικά διαβάσματα και ό,τι αναφέρθηκε και συζητήθηκε στην πρώτη φάση του Προγράμματος Επιμόρφωσης και Εκπαίδευσης σε θέματα Ισότητας των Φύλων, προσπάθησα να διερευνήσω τις ιδέες, τις απόψεις και τα συναισθήματα των μαθητών/τριών με βάση τις ατομικές τους εμπειρίες, τις ώρες που βλέπουν τηλεόραση, την εικόνα που έχουν για τους άνδρες και τις γυναίκες του περιβάλλοντός τους και, κυρίως, για την εικόνα της μητέρας τους και πιθανών μεγαλύτερων αδερφών-κοριτσιών.

Η συζήτηση επικεντρώθηκε αρχικά στη συμπεριφορά αυτών των γυναικών όπως και των ανδρών του περιβάλλοντός τους. Ακόμη, προχωρήσαμε στην αποσαφήνιση του ορισμού των στερεοτύπων των φύλων, πώς αυτά δημιουργούνται, ποια είναι τα κυρίαρχα χαρακτηριστικά του κάθε φύλου, πώς εκφράζονται, τι ανάγκες εξυπηρετούν και αν υπάρχει σύγχυση των ρόλων μεταξύ των φύλων στη σημερινή εποχή, σε σχέση με τις παλαιότερες.

Τέλος, καθοδηγήθηκαν οι μαθητές/τριες σ' ένα διεξοδικότερο προβληματισμό για το πώς οι ίδιοι/ίδιες αντιλαμβάνονται, αποκωδικοποιούν και χρησιμοποιούν τα ερεθίσματα-πρότυπα, που προσλαμβάνουν από το τηλεοπτικό μέσο της διαφήμισης.

2. [ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ] ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΕΡΕΥΝΑΣ

Στην περίπτωση αυτής της ερευνητικής παρέμβασης δεν μπορεί να γίνει διδασκαλία. Υπήρξε όμως καθοδήγηση για τον τρόπο εργασίας.

Ενδιαφέρθηκαν επτά κορίτσια και ένα αγόρι από το σύνολο 20 μαθητών και 19 μαθητριών να ασχοληθούν με το παραπάνω αντικείμενο. Τα παιδιά αυτά έδειξαν προσωπικό ενδιαφέρον, αλλά και γιατί ήθελαν να καλύψουν τις υποχρεώσεις τους απέναντι στο μάθημα.

Αρχικά τους προτάθηκε να επιλέξουν ομάδες διαφημίσεων από προϊόντα που τους ενδιέφεραν σε χρονικό διάστημα όχι μεγαλύτερο της μιας εβδομάδας. [Χρονικό διάστημα που έχουμε όλες τις μετρήσεις των εταιρειών δημοσκοπήσεων]. Στη συνέχεια να βιντεοσκοπήσουν αυτές τις διαφημίσεις και να τις παρουσιάσουν στην τάξη. Παράλληλα ετοίμασαν και ένα ερωτηματολόγιο που είναι απαραίτητο για την εργασία της τεχνολογίας [ως γνώση της μεθόδου] και χρήσιμο για το θέμα που ερευνούσαν. Το ερωτηματολόγιο το απηύθυναν στους συμμαθητές/τριες τους.

Για τη διαμόρφωση του ερωτηματολογίου στηρίχθηκαν στα ερωτήματα που δημιουργήθηκαν στους ίδιους/ες όπως αναφέρεται στο δεύτερο στάδιο της μεθόδου, [B,2] καθώς επίσης και στη βιβλιογραφία. Εδώ θέλω να επισημάνω ότι έγινε διαφορετική και επιλεκτική χρήση της βιβλιογραφίας. Κάποιοι/ες ερευνητές /τριες χρησιμοποίησαν περισσότερα και πιο ειδικά κείμενα από τη βιβλιογραφία και κάποιοι/ες αρκέστηκαν στα βασικά και τη δική μου βοήθεια.

Ενδεικτικά αναφέρω κάποιες ερωτήσεις

1. Σου άρεσαν οι διαφημίσεις που παρακολούθησες; ΝΑΙ - ΟΧΙ
2. Εκφράζουν την πραγματικότητα; ΝΑΙ - ΟΧΙ

3. Εκφράζουν τη δική σου πραγματικότητα-καθημερινότητα; ΝΑΙ - ΟΧΙ
4. Βάλε με σειρά σπουδαιότητας για σένα τις παρακάτω λέξεις:
ενόχληση, ευχαρίστηση, περιέργεια, αποτροπιασμό, αισιοδοξία, σοκ, προσβολή.
5. Αν σου ζητούσαν να έγραφες εσύ το σενάριο για αυτή την ομάδα προϊόντων πώς θα το έγραφες; Π.χ. αλλαγές στο σενάριο σε σχέση με την ηλικία, στην εξέλιξη της υπόθεσης ή τη στάση των ηρώων'...
6. Μπορεί οι διαφημίσεις να αυξάνουν την κατανάλωση; ΝΑΙ - ΟΧΙ

Εδώ πρέπει να αναφέρουμε ότι οι μαθητές/τριες συμπληρώσαν και δυο τύπους ερωτηματολογίων, ένα οι ερευνητές και ένα διαφορετικό όλοι οι μαθητές/τριες της ερευνητικής ομάδας [Τμήμα Ψυχολογίας και Τμήμα Παιδαγωγικής του Α.Π.Θ.]

3. ΑΝΤΙΔΡΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΤΑΞΗΣ - ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΤΗΣ ΣΥΖΗΤΗΣΗΣ

Προσπαθώντας να μεταφέρω τη συζήτηση και τις αντιδράσεις στην τάξη, πρέπει να κάνω κατ' αρχήν κάποιους διαχωρισμούς. Όπως είναι γνωστό σε όσους και όσες ασχολούνται με τέτοια θέματα ή έχουν επαφή με τον κόσμο των εφήβων, όταν μπαίνουν τέτοια ζητήματα στην τάξη, αμέσως τα παιδιά χωρίζονται σε δύο διακριτά στρατόπεδα: από τη μια τα κορίτσια και από την άλλη τα αγόρια.

Στην πλειοψηφία τους τα αγόρια φάνηκαν επιθετικά, θεωρώντας σε γενικές γραμμές ότι οι γυναίκες έχουν αρκετά έως πολλά δικαιώματα και δε χρειάζεται να διεκδικούν περισσότερα. Εμένα μου έδωσαν την εντύπωση ότι αντιλαμβάνονται όλη αυτή την κουβέντα σαν απειλή, όταν δεν παρέμεναν σιωπηλά και αμίλητα, εκφράζοντας με αυτό τον τρόπο την αδυναμία τους πιθανόν να πάρουν θέση. Οι ηγώτερες αντιδράσεις των αγοριών αναφέρονταν στη διάθεση τους για συμμετοχή π.χ. στις δουλειές του σπιτιού, αλλά χωρίς αυτό να πρέπει να συζητείται, και κυρίως να βγαίνει 'παρα έξω', να φαίνεται π.χ. στην τηλεόραση. Νομίζω ότι αυτή η συμπεριφορά, η διάσταση δηλαδή ανάμεσα στο 'φαινόσθαι και στο είναι' έχει να κάνει με τη σεξουαλικότητα των εφήβων, την προσπάθεια αλλά και την αγωνία τους να εντοπίσουν τα χαρακτηριστικά του φύλου τους, [μορφολογικά, συμπεριφορικά, ρόλων, κ.τ.λ.] τα οποία θα ήθελαν, ειδικά τα αγόρια, να είναι πλήρως οροθετημένα, διαχωρισμένα, και σαφή.

Τα κορίτσια, από την άλλη πλευρά, έδειξαν μεγαλύτερο ενθουσιασμό. Μίλησαν περισσότερο, μίλησαν για τη γυναίκα αντικείμενο εκμετάλλευσης, την προσβολή της, τη δημιουργία και αναπαραγωγή στερεότυπων, αλλά και το χαμηλό επίπεδο αυτοεκτίμησης των γυναικών. Έβαλαν πιο έντονα και πιο συνειδητά το θέμα της εκμετάλλευσης όλων από τις εταιρείες και της εμπλοκής τους σε μια υπέρ- κατανάλωση και δημιουργία άχρηστων αναγκών. Μίλησαν για την ισότητα στην καθημερινή ζωή. Είχαν να πουν πολλά και είπαν, αλλά έχω την αίσθηση, με ένα συναίσθημα ανικανοποίητου, ότι τα αγόρια της τάξης σαν να μην μπορούσαν, ούτε να τις παρακολουθήσουν, αλλά ούτε να συνδιαλαγούν μαζί τους. Πιθανώς αυτή η διαφορετική στάση των αγοριών και των κοριτσιών να έχει να κάνει με τον διαφορετικό χρόνο ωρίμανσης ανάμεσα στα δυο φύλα. Είναι γνωστό ότι τα κορίτσια μπαίνουν νωρίτερα στην εφηβεία με ό,τι σημαίνει αυτό σε συναισθηματικό και πρακτικό επίπεδο.

Ως προς τον τρόπο τώρα που αντιμετώπισαν οι μαθητές/τριες το διαφορετικό του μαθήματος. Αναφέρθηκαν όλα ή σχεδόν όλα στην ευχάριστη έκπληξη της διαφορετικότητας του μαθήματος. Τα αγόρια 'γκρίνωξαν' πάλι λίγο περισσότερο, πείσωσαν, αρνήθηκαν τη συμμετοχή τους. Πολλές μαθήτριες και λιγότεροι μαθητές μίλησαν για πρωτοτυπία, κίνητρα για αναζήτηση πληροφοριών, ξεχωριστή εμπειρία, ενημέρωση που δημιουργεί κίνητρα για διεκδίκηση και αλλαγή στάσης ζωής.

Τέλος, η ομάδα των ερευνητών: Οι απαντήσεις τους είχαν ιδιαίτερο ενδιαφέρον καθώς δήλωσαν ότι δέχθηκαν την πρόκληση να σκεφθούν, να ψάξουν για κρυμμένα μηνύματα. Με έκπληξη και οι ίδιοι/ες ανακάλυψαν και μας παρουσίασαν στην τάξη τον τρόπο που παρουσιάζονται οι γυναίκες. Εντόπισαν ότι μέσω των συνειρμών και της σύνδεσης των προϊόντων με την ευμάρεια και το κοινωνικό status, οι άνδρες παρουσιάζονται να ενεργούν, να είναι δυναμικοί. Αντίθετα οι γυναίκες παρουσιάζονται σε ρόλους πιο παθητικούς. Ειδικότερα πρόσεξαν ότι στην πλειοψηφία των διαφημίσεων οι γυναίκες παρουσιάζονται να σερβίρουν, να καθαρίζουν, να φροντίζουν, και γενικά σε ρόλους νοικοκυράς και συζύγου. Ο αριθμός των διαφημίσεων που δείχνουν τη γυναίκα σε δημόσιους χώρους είναι μικρός. Πολύ συχνά το σώμα της γυναίκας παρουσιάζεται διαμελισμένο. Σε προϊόντα προσωπικής υγιεινής οι γυναίκες τείνουν να εμφανίζονται συχνότερα. Επίσης δεν παρέλειψαν να υπογραμμίσουν πώς παρουσιάζεται ο ναρκισσισμός, η σχέση με το σώμα και γενικότερα όλο το σεξιστικό στερεότυπο.

Προσπάθησαν να αντιμετωπίσουν τους συμμαθητές τους, αν και δεν μπόρεσαν να τους πείσουν -όπως δήλωσαν χαρακτηριστικά κάποιες. Επίσης, αντιμετώπισαν διάφορα πρακτικά προβλήματα στη διατήρηση του ενδιαφέροντος των συμμαθητών/τριών κατά τη διάρκεια της παρουσίασης, στην καταγραφή των διαφημίσεων, στο μοντάζ κ.τ.λ. Κατέληξαν μετά από την έρευνά τους, στην αναγνώριση της λειτουργίας των στερεότυπων, την υποβάθμιση κυρίως της γυναίκας, της παρουσίας αυτής ως κατώτερης, παθητικής και, τέλος, ως αντικειμένου εκμετάλλευσης από τις εταιρείες με σκοπό το κέρδος.

4. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ (ΑΥΤΟΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΜΑΘΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ)

Οι δυσκολίες που αντιμετώπισα είχαν να κάνουν περισσότερο με τις δικές μου ελλείψεις. Δεν είχα αρκετό υλικό σε θεωρητικό επίπεδο. Πολλές φορές ένιωσα να αυτοσχεδιάζω χωρίς να είναι απαραίτητα κακό αυτό. Η δυσκολία εντοπίστηκε κυρίως στη διαμόρφωση των ερωτηματολόγων μαζί με τους μαθητές/τριες, για τα οποία δεν είχα καμία απόλυτος εμπειρία και καμία βιβλιογραφική αναφορά. Επίσης αντιμετώπισα προβλήματα με την κατανομή του χρόνου, που είναι σχετικό και με τον περιορισμένο χρόνο λόγω καταλήψεων τη συγκεκριμένη σχολική χρονιά, αλλά και την πρώτη χρονιά διδασκαλίας αυτού του μαθήματος στο Λύκειο.

Από τους μαθητές και τις μαθήτριες έμεινα αρκετά ικανοποιημένη. Και από τη συμμετοχή τους στις συζητήσεις που έγιναν, αλλά και από τον τρόπο που ανέλαβαν και χειρίστηκαν τις συγκεκριμένες εργασίες. Θα πρέπει εδώ να αναφέρω ότι οι ερευνητές/τριες παρουσίασαν κόπωση προς το τέλος της εργασίας, και επίσης πίεζαν για 'έτοιμες λύσεις'.

ΥΛΙΚΟ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΘΗΚΕ

Εκτός από τη Βιβλιογραφία που χρησιμοποιήθηκε και αναφέρεται παρακάτω, οι μαθητές/τριες που ασχολήθηκαν με την έρευνα - εργασία χρησιμοποίησαν βίντεο για να καταγράψουν την ομάδα των διαφημίσεων με τις οποίες δούλεψαν, καθώς επίσης και τα εποπτικά μέσα του σχολείου (τηλεόραση, βίντεο, επιδιασκόπιο) για να παρουσιάσουν την εργασία τους.

ΒΑΣΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΙΣΟΤΗΤΑ ΕΥΚΑΙΡΙΩΝ-
Πρακτικά Συνεδρίου-Γ.Γ.Ι.Κ.Ε.Θ.Ι.
2. ΕΡΕΥΝΑ: ΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΕΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ,
πραγματοποιήθηκε για λογαριασμό της Γραμματείας Γυναικών της Γ.Σ.Ε.Ε.
3. ΑΡΘΡΑ:
α. Οι Ελληνίδες πληρώνουν ακριβά την ανεργία. ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ, 6.10.1997.
β. Οι γυναίκες της Μεσογείου καλύτερες σε όλα. ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ, 30.8.1997.
4. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ [ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ]

Α. ΙΣΟΤΗΤΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΔΡΩΝ

Β. ΙΣΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΚΑΙ
ΤΟΥΣ ΑΝΔΡΕΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ.

Γ. ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ της 11.11.1997.
[Ίση μεταχείριση μεταξύ ανδρών και γυναικών- Ίσα προσόντα μεταξύ υποψηφίων διαφορετικού φύλου - Προτεραιότητα στους υποψηφίους
θηλικού φύλου-Παρέκλιση]

Δ. ΣΧΕΔΙΟ Ψηφίσματος του Συμβουλίου σχετικά με την εικόνα της γυναίκας στη διαφήμιση και τα μέσα ενημέρωσης

Ε. ΕΚΘΕΣΗ σχετικά με τις διακρίσεις κατά των γυναικών στη διαφήμιση,
Επιτροπή για τα Δικαιώματα της Γυναίκας, Εισηγήτρια η κ Marlene Lenz.
5. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΟ ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ
α. Λιανός Β., 'Η διαφήμιση και ο ρόλος της', Έκθεση-Έκθεση για το Λύκειο, Δ.Ε.Δ.Β.
β. Φραγκουδάκη Α., 'Γλώσσα και Ιδεολογία', Οδυσσεύς.
γ. Ζήτος Χ., 'Διαφήμιση', ΙΙ. STUDIO PRESS
6. Δεληγιάννη Β. και Ζώγου Σ., 'Εκπαίδευση και φύλο', Βάνιας, Θεσσαλονίκη 1994.
7. Δεληγιάννη Β. και Ζώγου Σ., 'Φύλο και σχολική πράξη', Βάνιας, Θεσσαλονίκη 1997.
8. Ν Ρ Ο Ελληνική έκδοση, τεύχος 10, Άνοιξη 1999.
9. Thode and Thode, 'Σχεδιασμός και Παραγωγή Προγράμματος για Ραδιόφωνο,
Βίντεο,Τηλεόραση', Μακεδονικές Εκδόσεις, 1996.

